

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
36 Гж.2267/2020
21.01.2021. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Добриле Здравковић, председника већа, Снежане Тодоровић и Зорана Стаменковића, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из В, ББ из В, ВВ из О, ГГ из Т и ДД из В, које заступа ЂЂ, адвокат из Н против туженог ЕЕ из Г, кога заступа ЖЖ, адвокат из В, ради предаје и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Лесковцу ЗП.бр.1235/18 од 06.07.2020. године, на седници већа одржаној дана 21.01.2021. године донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лесковцу ЗП.бр.1235/18 од 06.07.2020. године., у ставовима другом и трећем изреке, тако да гласи:

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА тужбени захтев, па се тужени ЕЕ из Г обавезује да тужиоцима АА из В, ББ из В, ВВ из О, ГГ из Т и ДД из В исплати новчани износ од 1.349.711,05 динара, са законском затезном каматом почев од 06.07.2020. године до коначне исплате, у року од 15 дана по пријему отправка пресуде, док се захтев за законску затезну камату на овај износ почев од 08.02.2017. године па до 05.07.2020. године, као и за разлику од досуђеног износа главног дуга па до траженог износа од 2.575.572,10 динара са каматом од 08.02.2017. године до

коначне исплате, тужбени захтев **ОДБИЈА** као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да надокнади тужиоцима трошкове парничног поступка у износу од 587.228,00 динара, у року од 15 дана по пријему отправка пресуде.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим су тужиоци тражили да суд обавезе туженог да им преда и врати у својину и државину непокретности које се налазе на кп.бр.ХХХ/3 и ХХХ/4, обе у КО О, уписане у ЛН ХХХ за КО О у површини од 4.017 квм, као неоснован. Ставом другим изреке, усвојен је прецизирани тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцима на име инвестиционог улагања како би се парцеле кп.бр.ХХХ/3 и ХХХ/4 у КО О вратиле у првобитно стање, у површини од укупно 40,17 ари, исплати новчани износ од укупно 2.575,572,10 динара са законском затезном каматом почев од 08.02.2017. године као дана вештачења до коначне исплате, као и на име изгубљене добити новчани износ од 24.102,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.02.2017. године као дана вештачења до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова поступка исплати тужиоцима износ од 804.228,37 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у ставовима другом и трећем изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да је Апелациони суд преиначи у смислу жалбених навода.

Испитујући првостепену пресуду у смислу чл. 386. Закона о парничном поступку, Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана.

Побијана пресуда не садржи битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које Апелациони суд пази по службеној дужности, као ни повреде из тачке 12 наведене одредбе на које се указује жалбом, изрека побијане пресуде је јасна и непротивуречна и садржи јасне и довољне разлоге о одлучним чињеницама на којима је првостепени суд засновао свој закључак.

Првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, међутим на тако утврђено чињенично стање делимично је неправилно применио материјално право, због чега је пресуда морала бити преиначена.

Према утврђеном чињеничном стању на коме је првостепени суд засновао своју одлуку, тужиоци су као сувласници раније кп.бр. XXX/1, површине 4.017 квм, дана 15.12.2014. године закључили у својству закуподаваца уговор о закупу једне половине ове парцеле са туженим као закупцем, за потребе изградње аутопута. Уговор је закључен за период од шест месеци, од 15.12.2014. године до 15.06.2015. године и закупнина износи 100 евра месечно. Уговором је предвиђено да је тужени дужан да врати закупљени део парцеле, а то је површина од 2.008,50 квм, у стању у коме се налазила приликом уласка у посед. Истог дана, дакле 15.12.2014. године, закључено је вансудско поравнање у коме је констатовано да су радници туженог причинили штету на једној половини исте парцеле, и тужени се обавезао да на име накнаде свих видова претрпљене штете исплати износ од 1.000,00 евра. Међу странкама није спорно да је овај износ исплаћен. Услед накнадно извршених промена у јавним књигама, некадашња кп.бр.XXX/1 је подељена на садашње кп.бр.XXX/3 и XX/4, у сусвојини тужилаца. Увиђајем на лицу места, као и из налаза вештака пољопривредне струке утврђено је да је тужени целокупну површину од 4.017 квм искористио за одлагање шљунка, земље и камена, коју по истеку важења уговора није уклонио и да просечна висина таквог слоја износи око један метар у односу на висину околних парцела, односно око 4.000 кубних метара разног материјала. Такође, према налазу и мишљењу вештака, услед маневрисања тешких машина преко парцеле дошло је до сабијања

површинског слоја земљишта тако да је да би се парцела привела ранијој намени – обављању ратарске производње, потребно осим уклањања насутог материјала, извршити дубоку обраду земљишта, разастирање ђубрива и плодног супстрата, као и тањирање, дрљање и равнање. Према налазу, вредност укупних инвестиционих улагања за целу површину од 4.017 квм износи 2.675.340,10 динара, а висина изгубљене добити у виду прихода од ратарских култура за две године износи 24.102,00 динара, односно укупно 2.699.422,10 динара. Како је тужиоцима исплаћен износ од 1.000,00 евра, односно у противвредности 123.870,00 динара на дан сачињавања налаза 08.02.2017. године, то укупна разлика по оба основа износи 2.575.572,10 динара.

На основу напред наведеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио, најпре, да није основан захтев за предају земљишта јер исто више није у поседу туженог, и да је основан захтев да тужени надокнади тужиоцима износ од 2.575.572,10 динара утврђен налазом вештака, са каматом од дана сачињавања налаза.

Првостепени суд је, у делу који се побија жалбом, правилно закључио да су тужиоци претрпели штету радњама туженог и његовим пропуштањем да отклони настале последице, али је погрешним тумачењем уговора о закупу и вансудског поравнања, оба од 15.12.2014. године извео погрешан закључак у погледу висине тужбеног захтева. Такође је погрешном применом одредбе члана 189. ст. 2 Закона о облигационим односима извео погрешан закључак о почетку тока камате на досуђену накнаду штете.

Првостепени суд није правилно ценио чињеницу да је између странака дана 15.12.2014. године, истовремено са закључењем уговора о закупу једне половине тадашње кп.бр.ХХХ/1, закључено и вансудско поравнање чији је предмет накнада свих видова штете претрпљене такође на једној половини исте парцеле, којим је висина накнаде по свим видовима утврђена у јединственом износу од 1.000,00 евра, на шта се основано указује жалбеним наводима. У том делу, првостепени суд

није имао у виду да вансудско поравнање по својој правној природи представља уговор између лица код којих постоји спор или неизвесност о неком правном односу, чијим се закључењем а међусобним попуштањем прекида спор, односно уклања неизвесност тако што се одређују своја узајамна права и обавезе проистекле из те чињеничне ситуације. За вансудско поравнање примењују се опште одредбе о двостраним уговорима, ако за њега није предвиђено нешто друго. У конкретном случају, странке су вансудским поравнањем констатовале: да је дошло до настанка штете на једној половини парцеле, да су штету проузроковали радници туженог, и да се тужени обавезује да исплати тужиоцима као власницима парцеле одређену, јединствену суму новца чиме се тужиоци сматрају намиреним по свим основима по којима се накнада може тражити. Како је међу странкама неспорно да је овај износ исплаћен тужиоцима, то они више не могу основано потраживати било какву накнаду која проистиче из истог штетног догађаја, јер су закључењем поравнања регулисали са туженим све међусобне односе који из истог проистичу.

Имајући у виду да се вансудско поравнање, али и уговор о закупу односе само на једну половину парцеле, односно површину од 2.008,50 квм, а да је изведеним доказима несумњиво утврђено да је штета у виду наношења разног материјала и сабијања обрадивог земљишта начињена на целој површини од 4.017 квм, то је тужбени захтев основан само у делу који се односи на остатак, односно преосталу половину парцеле. Стога, имајући у виду да је налазом вештака правилно утврђена висина штете на целој површини парцеле у износу од 2.699.422,10 динара, од чега 2.675.340,10 динара на име инвестиционих улагања и 24.102,00 динара, првостепена пресуда је морала бити преиначена тако што је захтев усвојен у висини половине тако утврђеног износа. У прилог наведеног става говори и чињеница да из садржине уговора о закупу као ни из вансудског поравнања не произилази на коју половину парцеле се ове исправе односе, што значи да ни део на коме је нанета штета чија накнада је регулисана поравнањем као ни део који је издат у закуп нису физички одређени. Из наведеног разлога, закључује се да је тужбени захтев основан у делу који се односи на половину

парцеле, док је накнада штете на другој половини већ регулисана вансудским поравнањем.

Одлучујући о жалби у погледу одлуке о камати на главни дуг, овај суд налази да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 189. ст. 2 Закона о облигационим односима, досудивши камату почевши од дана вештачења 08.02.2017. године. Имајући у виду да се сходно наведеној законској одредби висина накнаде штете одређује према ценама у време доношења судске одлуке, осим када закон наређује нешто друго, пресуда је и у том делу морала бити преиначена тако што је тужиоцима досуђена затезна камата на износ главног дуга почевши од 06.07.2020. године као дана доношења првостепене судске одлуке.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе туженог али је нашао да нису од утицаја на правилност и законитост првостепене одлуке, те их није посебно коментарисао, сходно члану 396. став 2. Закона о парничном поступку.

Обзиром на исход парнице у погледу главне ствари, преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка, сходно чл. 165. ст. 2. Закона о парничном поступку, па је тужени обавезан да сходно чл. 153. ст. 1. и чл. 154. ЗПП надокнади тужиоцима стварне и потребне трошкове за вођење парнице, према опредељеном захтеву тужилаца и висини износа за који је усвојен тужбени захтев, имајући у виду да је исти пуномоћник заступао пет тужилаца, и то: на име састава тужбе 33.750,00 динара, на име заступања на девет одржаних рочишта по 38.250,00 динара, за заступање на пет одложених рочишта по 21.375,00 динара, на име трошкова два увиђаја по 2.300,00 динара, на име судске таксе на тужбу 12.805,00 динара и таксе на пресуду 55.548,00 динара, и на име трошкова вештачења вештака пољопривредне струке 5.000,00 динара и вештака геодетске струке 24.400,00 динара, што све укупно износи 587.228,00 динара, према важећој АТ и ТТ. Трошкови састава поднесака нису признати јер нису представљали потребне трошкове поступка.

Из изнетих разлога, применом одредбе чл. 394. ст. 1. тач. 4. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 21.01.2021. године, 36 Гж.2267/2020

Записничар – судијски помоћник

Иван Васиљковић

Председник већа – судија

Добрила Здравковић

Судија известилац

Зоран Стаменковић